

FAQ 3.1

1. Gmina w ramach dwóch z zadań projektowych, planuje realizację inwestycji w trybie "zaprojektuj i wybuduj" - inwestycje obejmować będą budowę ciągu pieszo-rowerowego na jazie przy elektrowni wodnej oraz budowę trasy rowerowej na terenie Gminy.

Zadania te realizowane będą częściowo w obrębie nieruchomości, które są własnością Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Wodne Wody Polskie. Gmina dokłada ze swojej strony wszelkich starań, aby uregulować kwestię dysponowania tymi nieruchomościami na potrzeby realizacji robót budowlanych - dokonane zostały uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie lokalizacji i rozwiązań technicznych. Do momentu złożenia wniosku zostaną wszczęte też procedury uzyskiwania prawa do dysponowania tymi nieruchomościami polegającą na zawarciu stosownych umów. Procedury te są jednak bardzo czasochłonne, w związku z czym istnieje duże prawdopodobieństwo, iż do czasu zakończenia naboru nr 03.01-IZ.00-003/24, nie zostaną one doprowadzone do finalnego rozstrzygnięcia.

Prosimy zatem o Państwa stanowisko, czy w takim przypadku, potwierdzenie prawa do dysponowania nieruchomościami może nastąpić po złożeniu wniosku o dofinansowanie? Jeżeli tak, na jakim etapie należy najpóźniej potwierdzić prawo do dysponowania dla tych nieruchomości?

Odpowiedź: Jak wynika z wcześniejszej korespondencji, inwestycja realizowana jest w trybie „zaprojektuj i wybuduj” na podstawie ZRID-u.

Zgodnie z informacjami przekazanymi Państwu w wcześniejszej korespondencji mailowej, w przypadku inwestycji liniowych realizowanych na podstawie ZRID-u (np. w formule „zaprojektuj i wybuduj”), prawo do dysponowania nieruchomością (obejmujące okres trwałości inwestycji) należy zapewnić przed rozliczeniem wydatków (po podpisaniu umowy o dofinansowanie). Oznacza to, że w tym wypadku procedura uzyskiwania prawa dysponowania może być w toku procedowania wniosku. W Studium Wykonalności Inwestycji (SWI) – stanowiącym załącznik do wniosku o dofinansowanie, należy wskazać tytuł prawny, na podstawie którego Wnioskodawca zapewni prawo dysponowania nieruchomościami przed rozliczeniem wydatków. Ponadto Wnioskodawca powinien przedstawić zakres (np. w km), dla którego niezbędne będzie pozyskanie nieruchomości.

W pozostałych przypadkach Wnioskodawcy zobowiązani są posiadać prawo do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu oraz w okresie trwałości na moment złożenia wniosku o dofinansowanie. W SWI Wnioskodawca powinien wskazać, że posiada prawo do dysponowania nieruchomością dla wszystkich działek objętych projektem. W przypadku braku tych informacji, na etapie oceny formalnej Wnioskodawca zostanie poproszony o ich uzupełnienie. Brak potwierdzenia prawa do dysponowania nieruchomościami spowoduje, że projekt zostanie oceniony negatywnie.

Zwracam się z prośbą o odpowiedź na poniższe pytania dot. kryterium merytorycznego szczegółowego nr 6: "Infrastruktura ładowania i tankowania pojazdów indywidualnych (jeśli dotyczy)"

2. Czy przedmiotowe kryterium dotyczy również infrastruktury do ładowania rowerów elektrycznych?

Odpowiedź: Tak. Kryterium merytoryczne szczegółowe nr 6 dotyczy pojazdów indywidualnych, do których zaliczają się rowery elektryczne.

3. Planowana inwestycja będzie finansowana z dotacji UE oraz środków własnych JST niebędących pożyczką.

Czy wobec powyższego zapis "brak jest możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z instrumentów zwrotnych" będzie spełniony?

Odpowiedź: Tak. Powyższe wyłączenie dotyczy wyłącznie środków prywatnych oraz instrumentów zwrotnych. Wkład własny JST zaliczany jest do środków publicznych, które nie są objęte wskazanym wyłączeniem.

4. Analiza popytu zostanie zaprezentowana i opisana w ramach części D.1 SWI "Analiza popytu" dla całego zakresu przedsięwzięcia.

Wobec zapisu definicji kryterium "inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb" czy należy wykazywać dodatkowe odniesienie odnoszące się do infrastruktury do ładowania i tankowania pojazdów indywidualnych?

Jeśli tak, jakie informacje powinny zostać wskazane?

Odpowiedź: W celu spełnienia ww. kryterium Wnioskodawca w ramach analizy popytu powinien wyodrębnić element dotyczący infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów indywidualnych w taki sposób, aby uzasadnić potrzebę realizacji tej inwestycji. Należy mieć na uwadze, że oceny w zakresie poprawności przeprowadzonych analiz, dokonuje ekspert na etapie oceny merytorycznej na podstawie pełnej dokumentacji projektowej. Ponadto zgodnie z zapisami załącznika nr 6 do Regulaminu wyboru projektów, na każdym etapie oceny Wnioskodawca może zostać wezwany przez IZ do uzupełnienia niezbędnych dokumentów w celu przeprowadzania oceny projektu, a także dokonania weryfikacji prawdziwości zawartych w nim danych.

5. Jednym z załączników do wniosku o dofinansowanie jest Oświadczenie Wnioskodawcy o zgodności projektu z zasadami udzielania pomocy publicznej. W treści Oświadczenia wskazuje się, że realizowany projekt jest/nie jest objęty pomocą publiczną (niewłaściwe należy skreślić).

Proszę o informację, co należy wskazać w tym polu w wypadku projektu partnerskiego, w którym tylko część projektu jest objęta pomocą publiczną.

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami załącznika nr 6 do Regulaminu wyboru projektów, Oświadczenie wnioskodawcy o zgodności projektu z pomocą publiczną (załącznik nr 7 do wniosku o dofinansowanie) w przypadku projektu partnerskiego wypełniają wszyscy – zarówno

Wnioskodawca, jak i Partnerzy (odnosząc się indywidualnie do wykazywanych przez siebie zadań w projekcie).

Wnioskodawca/Partner ubiegający się o pomoc publiczną na realizację zadań w składanym projekcie dodatkowo wypełnia załączniki: 7A lub 7B oraz 7.1, 7.2, 7.3 – w zależności od rodzaju występującej pomocy.

Szczegółowych informacji na ten temat dostarcza przywołana wyżej Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu ze środków EFRR dla pozostałych wnioskodawców (załącznik nr 6 do Regulaminu wyboru projektów w działaniu 3.1 Mobilność miejska FEO 2021-2027).

5a. *Bardzo dziękuję za odpowiedź. Jednocześnie zauważyłam, iż w treści ww. Oświadczenia, wskazano zdanie: zarówno w trakcie realizacji projektu jak i w ciągu 10 lat po jego zakończeniu infrastruktura nabyta bądź wytworzona w ramach projektu będzie/nie będzie (niewłaściwe należy skreślić) wykorzystywana do wykonywania działalności gospodarczej w rozumieniu prawa wspólnotowego, to jest działalności polegającej na oferowaniu dóbr lub usług na określonym rynku.*

Z powyższego wynika, że okres trwałości projektu wynosi 10 lat, jednakże w dokumentacji konkursowej trwałość tą wskazuje się jako 5 lat. Uprzejmie proszę o wskazanie, czy w Oświadczeniu zawarto błąd, które powinien być skorygowany? Czy jednak okres trwałości nie wynosi 5 lat, jak wskazano w pozostałej dokumentacji konkursowej?

Odpowiedź: Państwo członkowskie dokonuje zwrotu wkładu z Funduszy przeznaczonego na operację obejmującą inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, jeżeli w okresie pięciu lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z zasadami pomocy państwa, w stosownych przypadkach, zajdzie w odniesieniu do tej operacji dowolna z poniższych okoliczności:

- zaprzestanie lub przeniesienie działalności produkcyjnej poza region na poziomie NUTS 2, w którym dana operacja otrzymała wsparcie;
- zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależną korzyść;
- istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, mogąca doprowadzić do naruszenia pierwotnych celów operacji.

Państwo członkowskie może skrócić okres ustalony w akapicie pierwszym do trzech lat w przypadkach dotyczących utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MŚP.

Reasumując, okres trwałości różni się w zależności od:

- typu beneficjenta,
- zakresu projektu.

W przypadku inwestycji produkcyjnych i infrastruktury okres trwałości wynosi pięć lat. Natomiast, gdy projekt realizowany jest przez MŚP, wymóg utrzymania inwestycji obowiązuje przez trzy lata.

W sytuacji, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się inny okres trwałości. Jest on ustalony zgodnie z przepisami udzielania pomocy publicznej.

6. W ramach realizacji projektu zaplanowano utworzenie infrastruktury pieszo-rowerowej. W zakresie prac zaplanowano również elementy istotne w realizacji inwestycji, takie jak m.in. zjazdy indywidualne, ogrodzenia. Proszę o wskazanie jakie są warunki kwalifikowalności tego typu elementów. Czy trzeba wykazać, że są to elementy niezbędne do zrealizowania inwestycji? Jeśli nie, ale stanowią jego ważną część, to czy powinny być zakwalifikowane w projekcie jako koszty kwalifikowane czy niekwalifikowane?

Odpowiedź: W punkcie 35 *Regulaminu wyboru projektów* określonego dla naborów w ramach działania 3.1 FEO 2021-2027 wskazano, że **wydatki niekwalifikowalne zostały określone** zgodnie z zapisami podrozdziału 2.3 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Ponadto w przypadku działania 3.1 FEO 2021-2027, **do wydatków niekwalifikowalnych zalicza się:**

- zakup sprzętu służącego do bieżącego utrzymania dróg;
- wydatki na bieżące remonty częściowe i utrzymanie dróg, tj. działania przywracające infrastrukturę do pierwotnego stanu;
- **dojazdy do posesji;**
- przebudowa infrastruktury technicznej niekolidującej z inwestycją;
- zakup środków transportu (innych niż tabor dla transportu publicznego).

Należy również mieć na uwadze, że kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach FEO 2021-2027, musi być zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z:

1. Rozporządzeniem ogólnym nr 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r.;

2. Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027);

a także z uwzględnieniem ww. *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*, w których wskazano m.in., że:

Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli:

a) jest zgodny z przepisami prawa,

b) jest zgodny z umową o dofinansowanie projektu i Wytycznymi oraz innymi procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu,

c) został faktycznie poniesiony zgodnie z zasadą określoną w podrozdziale 3.1 Wytycznych, w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu,

d) spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów,

*e) **jest niezbędny do realizacji celów projektu** i został poniesiony w związku z realizacją projektu lub jego przygotowaniem, o ile SZOP lub regulamin wyboru projektów dopuszcza kwalifikowalność kosztów związanych z przygotowaniem projektu,*

f) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,

g) został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytocznych oraz z zasadami określonymi przez IZ (...)

Ponadto informuję, że kwalifikowalność poszczególnych wydatków oraz poprawność sporządzenia budżetu projektu badana jest przed ekspertów na ocenie merytorycznej, na podstawie **kompletnej dokumentacji projektowej**.